

## RAAD VAN DISCIPLINE

Beslissing in de zaak onder nummer van: 20-694/A/A

Beslissing van de voorzitter van de Raad van Discipline in het ressort Amsterdam van 26 oktober 2020

in de zaak 20-694/A/A

naar aanleiding van de klacht van:

klaagster

vertegenwoordigd door dhr. P.

over:

verweerster

De plaatsvervangend voorzitter van de raad van discipline (hierna ook: de voorzitter) heeft kennisgenomen van de brief van de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Amsterdam (hierna: de deken) van 14 september 2020 met kenmerk 1065793, door de raad ontvangen op 14 september 2020, en van de op de inventarislijst genoemde bijlagen 1 tot en met 6.

### 1 FEITEN

Voor de beoordeling van de klacht gaat de voorzitter, gelet op het klachtdossier, uit van de volgende feiten.

1.1 Klaagster is in geschil met de gemeente Amsterdam over de restitutie van Joodse kunst. Klaagster werd daarin bijgestaan door mr. B, die zich op enig moment heeft teruggetrokken. In september 2019 heeft klaagster, vertegenwoordigd door de heer P, contact opgenomen met verweerster.

1.2 Op 12 september 2019 heeft de heer P een e-mail gestuurd aan verweerster, met onder meer de volgende inhoud:

“Thank you for your email today. Please be so kind as to review the attached materials, and the memo below, to help you in your understanding of our needs and to help you provide us with an estimate of the time required by you to do the necessary research in this matter. To help you determine this my colleagues and I have prepared the following memo and attachments for your review:

(...)

Please be so kind as to advise me of the time you estimate to research this issue and to write a legal opinion about this issue and whether you need additional documentation to do so.”

1.3 Op 14 september 2019 heeft verweerster een e-mail gestuurd aan de heer P, met onder meer de volgende inhoud:

“Dear [de heer P], thank you for the documents. We have briefly reviewed the information. Unfortunately we lack the expertise to adequately assist you. (...) I wish you good luck.”

1.4 Op 17 september 2019 heeft de heer P een e-mail gestuurd aan verweerster, met onder meer de volgende inhoud:

“Would you feel capable of handling a restitution claim against the City of Amsterdam as well as the Dutch Restitution Committee in general?”

1.5 Op 20 september 2019 heeft verweerster een e-mail gestuurd aan de heer P, met onder meer de volgende inhoud:

“I’m open to considering it. But I would need details to make a proper decision.”

1.6 Op 26 september 2019 heeft er telefonisch contact plaatsgevonden tussen verweerster en de heer P. Diezelfde dag heeft de heer P een e-mail gestuurd aan verweerster, met onder meer de volgende inhoud:

“It was good to speak with you today. We will prepare an overview of the case for your review, which we expect to be able to send you early next week. We look forward to working with you in this and other matters. Thank you.”

1.7 Op 30 september 2019 heeft de heer P een e-mail gestuurd aan verweerster, met onder meer de volgende inhoud:

“As promised last week, I am sending you additional information about the DRC binding opinion of last year (...) Please also find attached the following: (...) We look forward to hearing from you at your earliest opportunity to discuss this case in further detail. Please be so kind as to advise us when you may be available to speak further about it. Thank you.”

1.8 Op 2 oktober 2019 heeft verweerster een e-mail gestuurd aan de heer P, met onder meer de volgende inhoud:

“Thank you for the initial documents.

I expect to need some 20 hours to read these and make an informed decision about whether we can get engaged in the case. I will make space for this over the next 2 weeks. Would that be all right?

My hourly fee is €300 (ex vat, but if outside the EU no vat is charged).”

1.9 Op 2 oktober 2019 heeft de heer P aan verweerster geantwoord:

“Yes please proceed on this basis and advise. We look forward to hearing from you in about two weeks.”

1.10 Op 2 oktober 2019 heeft verweerster daarop gereageerd met:

“We will send an invoice for an advance payment tomorrow.

1.11 Op 4 oktober 2019 heeft verweerster een e-mail gestuurd aan de heer P, met onder meer de volgende inhoud:

“We are studying the file. Could you also provide us with the evidence / documents of fact on which the RC based its view. That will help us getting a better picture of the chances.”

1.12 Bij e-mail van 7 oktober 2019 heeft de heer P aan verweerster onder meer geschreven:

“Further to my previous email please find some additional exhibits (...)

Please take a look at this and let us know if we need to send some more exhibits (...)

It could even be faster if you create a list of questions for us, which we could discuss via Skype, together with (...)

1.13 Op 10 oktober 2019 heeft verweerster aan de heer P onder meer geschreven:

“As you promised me, it was a real pleasure reading the case and the excellent briefs that have been submitted so far. It is indeed a case that triggers passion. (...)

If we in principle decide to embark on this journey together there are a few conditions we have to put from our side:

1. I understand that on 18 December pleadings have been scheduled, and not (only) submission of additional evidence. Only if the opposite party agrees with a postponement of 6 months (until until 18 June 2020) we are able and willing to take up this case. We will need this time to fully get acquainted with the case and prepare the pleadings.

2. There are strategy decisions to be made. (...) We will have to agree on the selection of winning points.

The extra time needed until half 2020 will also mean considerable extra costs for you. I can make a cost estimate for you if you wish, (...) I would like to engage my colleague [mr. K]. In this regard I would like to propose that [mr. B] remains available for filling me in on the history of this case. (...) I hope we work together. I look forward to hearing from you.”

1.14 Op 10 oktober 2019 heeft de heer P bij e-mail aan verweerster, onder meer als volgt geantwoord:

“Firstly, please note that there is no hearing that has been scheduled for the 18th of December. This date is instead the deadline by which we must send in our final exhibits for our case. Only after our final exhibits have been sent in will the court decide upon a date for the hearing. So, as we see it, the first step is to ask for a postponement for sending in the final exhibits. If we obtain an additional 2-3 months to hand in the exhibits and then at least another three months or so to have a hearing, then the actual hearing should take place sometime between March and June of 2020, which should give you sufficient time to prepare.

With respect to your paragraph number 2 we agree with the suggested approach (...) In point three of your email you mentioned the idea of continuing to work with [mr. B]. (...) As such I do not believe that [mr. B] is in a position to contribute further, which I believe will be more apparent to you as you delve further into the details of this fascinating case. (...)

With respect to the provision of an estimate for your help, I think that this would be helpful and I ask that you kindly provide this to me at your earliest convenience.”

1.15 Op 11 oktober 2019 heeft verweerster een e-mail gestuurd aan de heer P, met onder meer de volgende inhoud:

“I’ve thought about the necessary time investment. Best is to cut this up into time periods. The first two months we will need to get fully acquainted with the file. [mr. K] and I will both need two weeks amounting 80 hours. We can start with this in December as I have a huge court hearing at the end of November that takes up much of my time and [mr. K] is on holiday that month. We should then prepare additional filings of evidence and strategic decision making which I estimate to take each of us 60 hours. Then we’re heading towards the pleadings. Preparation of pleadlines easily takes up to 80 hours per person. This comes down to 440 hours. My fee is 300€. [mr. K]’s fee is 200€. So 220 h a € 300 and 220 h a € 200.

If you agree on this, I propose I first contact the lawyer of the opposite party to discuss a postponement as that is a necessary next step for us to get on board.”

1.16 Op 11 oktober 2019 heeft de heer P als volgt gereageerd:

“Thank you for your estimate below, which I agree to. We look forward to working with you in this matter. (...)

1.17 Op 11 oktober 2019, later op de dag, heeft de heer P een e-mail gestuurd aan verweerster, met onder meer de volgende inhoud:

“To help us move matters expeditiously and efficiently forward we have the following suggestions:

Firstly, the highest priority will be to seek a postponement of the date by which we are required to send in new exhibits to court, which is currently the 18th of December. Accordingly, please be so kind as to contact the court as soon as possible (...), Although we understand that you are extremely busy, we hope that you will have sufficient time between the 28th of October and early November to have read through and digested (...) ’s 200 page chapter (...) As such please be so kind as to advise which

dates you may be available to meet at your office during the week of November 4th.  
(...)

We can already provide you with access to all our exhibits (...)"

1.18 Op 14 oktober 2019 heeft verweerster een e-mail gestuurd aan de heer P, met onder meer de volgende inhoud:

"We have decided not to get involved in the case. The reasons are the following.

We feel we cannot act as swiftly as you wish. We are a niche firm, with a limited number of lawyers. You'll appreciate that we have other cases and other deadlines. Your apparent interests are not served if we can only begin working on the case by the end of next month.

We also feel that the previous lawyer has delivered a good job and we feel the case is best served by consulting him when necessary, even if I disagree with his views. Not being able to do so feels that I cannot make the decisions that I feel are best for the case.

I had hoped it would work out, but better to be honest at this stage than breaking up after two months, with a lot of money and time invested.

I wish you good luck and hope that justice will be for the family (...)."

Op 14 oktober 2019 heeft de heer P bij e-mail aan verweerster als volgt gereageerd:

"I believe that there may have been a misunderstanding and that it would be best to clarify what I had tried to convey in my recent email. Please be so kind as to call me today, up to 10PM your time. Thank you."

1.19 Op 15 oktober heeft de heer P aan verweerster gemaild:

"Dear [de heer P], we have made our decision. I'm sorry. Kindly, [verweerster]"

1.20 Op 15 oktober 2019 heeft de heer P bij e-mail aan verweerster geschreven:

"Okay, fair enough. Thank you.

During one of our calls you mentioned other restitution experts in the Netherlands.

Please be so kind as to advise me of their names. Thank you."

1.21 Op 16 oktober 2019 heeft de heer P een e-mail gestuurd aan verweerster, met onder meer de volgende inhoud:

"As a kind courtesy I would very much appreciate the opportunity to speak with you for a few minutes regarding your decision. Please be so kind as to advise me when you are available to speak. Thank you."

1.22 Op 13 januari 2020 heeft de heer P namens klagster bij de deken een klacht ingediend over verweerster.

## 2 KLACHT

2.1 De klacht houdt, zakelijk weergegeven, in dat verweerster tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld als bedoeld in artikel 46 Advocatenwet. Klagster verwijt verweerster het volgende.

- a) Verweerster heeft de met klagster overeengekomen voorwaarden geschonden;
- b) Verweerster heeft een misverstand laten ontstaan, op grond waarvan zij heeft besloten zich terug te trekken als advocaat.

## 3 VERWEER

3.1 Verweerster heeft tegen de klacht verweer gevoerd. De voorzitter zal hierna, waar nodig, op het verweer ingaan.

## 4 BEOORDELING

Ad klachtonderdelen a) en b)

4.1 De klachtonderdelen a) en b) lenen zich voor gezamenlijke behandeling.

4.2 Klagster verwijt verweerster dat zij de met klagster overeengekomen voorwaarden heeft geschonden. Klagster verwijt verweerster daarnaast dat zij een misverstand heeft laten ontstaan, op grond waarvan zij heeft besloten zich terug te trekken als ad-

vocaat. Volgens klaagster waren partijen het erover eens dat verweerster bepaalde voorwaarden heeft gesteld om haar werk te kunnen beginnen (zie hiervoor onder punt 1.13). Naar aanleiding van de e-mail van 11 oktober 2019 van de heer P aan verweerster (zie hiervoor onder punt 1.19) is bij verweerster een misverstand ontstaan over de bedoeling van de voorgestelde bijeenkomst van 4 november 2019. Ondanks meerdere pogingen van de heer P om een en ander te verduidelijken was verweerster niet geïnteresseerd in enige uitleg en liet zij weten dat zij niet zou terugkomen op haar beslissing om de zaak neer te leggen. Door deze ongepaste, vijandige en onredelijke houding is elk voordeel van het door verweerster gedane werk direct verloren gegaan, aldus steeds klaagster.

4.3 Verweerster voert als verweer tegen de klachten - kort samengevat - het volgende aan.

De heer P heeft verweerster in eerste instantie gevraagd om advies over de zaak, die de teruggave van Joodse roofofstal betrof. Kort daarna heeft klaagster gevraagd of verweerster de hele zaak wilde overnemen. Verweerster heeft klaagster duidelijk gemaakt dat teruggave van kunst niet haar rechtsgebied is, en dat zij vanwege drukte pas in december 2019 in de gelegenheid was het dossier tot zich te nemen. Partijen hebben afgesproken dat verweerster een scan van het dossier zou maken alvorens een besluit te nemen over het al dan niet aannemen van de zaak. Verweerster zou aan bestudering van een aantal kernstukken uit het dossier 20 uur besteden tegen een tarief van € 300,= per uur, zoals blijkt uit de e-mailcorrespondentie. Na eind september 2019 stuurde de heer P een aantal e-mails over hoe de heer P de aanpak van de zaak zag, steeds afgesloten met suggesties voor de snelste aanpak (“we look forward to hearing from you at your earliest opportunity to discuss the case in further detail”, “it could even be faster if you create a list of questions”, “we look forward to hearing from you at your earliest opportunity”, “we imagine that you would like to have this access very soon so please let us know.”). Bij e-mail van 10 oktober 2019 heeft verweerster aan klaagster meegedeeld dat zij en haar collega bereid zijn de zaak op te pakken, onder de daar genoemde voorwaarden. De heer P betwistte deze voorwaarden direct of indirect. Verweerster bekwam het gevoel dat zij als advocaat werd ingeschakeld om een strategie te implementeren die de heer P reeds tot in detail had uitgestippeld. De daarop volgende e-mail van klaagster van 11 oktober 2019 (zie hiervoor onder punt 1.17) en de daarin door de heer P gestelde eisen waren voor verweerster aanleiding om de zaak niet verder aan te nemen, zoals zij de heer P bij e-mail van 14 oktober 2019 heeft laten weten. Er was volgens verweerster geen sprake van enig misverstand. Gezien de neiging van de heer P om sturend te opereren, leek het verweerster verstandiger de kwestie verder schriftelijk af te doen. Er zijn meer uren aan de zaak besteed dan aanvankelijk begroot. Verweerster heeft besloten niet alle uren in rekening te brengen. De beslissing om de zaak niet (verder) in behandeling te nemen, is in een kort tijdsbestek genomen en gecommuniceerd met de heer P, met het uitdrukkelijke doel hem zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen; zijn belangen kunnen dan ook niet wezenlijk geschaad zijn, anders dan in financiële zin. Over de inhoud van het werk wordt niet geklaagd, slechts over de beslissing de zaak niet aan te nemen. Er is dan ook geen grond voor retournering van enig betaald bedrag, aldus verweerster.

4.4 De voorzitter bespreekt de klachtonderdelen gezamenlijk, en overweegt het volgende. Het staat een advocaat vrij om de werkzaamheden te beëindigen. Als de vertrouwensbasis is vervallen, is hij of zij daartoe zelfs gehouden. Wel dient de advocaat die beslissing zo tijdig kenbaar te maken en de cliënt te wijzen op de te nemen stappen, dat de cliënt daarvan geen procedurele schade ondervindt. Het is de voorzitter niet gebleken dat verweerster in dit kader tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld.

Klaagster beklagt zich erover dat verweerster een misverstand heeft doen ontstaan om zich uit de zaak te kunnen terugtrekken, en daarmee zou zij aan klaagster procedurele schade hebben toegebracht. Tegenover het gemotiveerde verweer van verweerster, dat erop neer komt dat zij vanwege de opstelling van de heer P de zaak niet verder heeft willen aannemen, heeft klaagster niet, althans onvoldoende onderbouwd in welke zin er sprake zou zijn van procedurele schade voor klaagster als gevolg van de beslissing van verweerster om haar bemoeienissen te beëindigen. Het enkele feit dat verweerster in haar e-mail van 10 oktober 2019 voorwaarden heeft gesteld om de zaak aan te nemen, betekent niet dat verweerster daardoor beperkt zou zijn in haar mogelijkheid om zich daarna alsnog terug te trekken. Dat verweerster een misverstand heeft laten ontstaan wordt betwist en kan de voorzitter, bij gebreke van een nadere onderbouwing van klaagsters standpunt, niet vaststellen. Overigens valt niet in te zien op welke grond op verweerster een (tuchtrechtelijke) plicht rustte om niet uitsluitend schriftelijk maar ook telefonisch contact met klaagster te moeten onderhouden. De klacht is dan ook kennelijk ongegrond.

4.5 Op grond van het voorgaande zal de voorzitter de klacht, met toepassing van artikel 46j Advocatenwet, in beide onderdelen kennelijk ongegrond verklaren.

#### BESLISSING

De voorzitter verklaart:

de klacht, met toepassing van artikel 46j Advocatenwet, in beide onderdelen kennelijk ongegrond.

Aldus beslist door mr. J.H. Dubois, plaatsvervangend voorzitter, bijgestaan door mr. P.J. Verdam als griffier en uitgesproken in het openbaar op 26 oktober 2020.

Griffier Voorzitter

Verzonden op: 26 oktober 2020

mededelingen van de griffier ter informatie:

Deze beslissing is gelijktijdig in afschrift verzonden.